

پشت پرده حذف ماده ۳۵ از برنامه هفتم توسعه

خودکفایی در محصولات کشاورزی قربانی چه شد؟

فریدن آقا بزرگی، کارشناس بازار سرمایه و بورس در گفت و گو با «امروز» پاسخ داد:

چگونه بازار سرمایه به جایگاه واقعی خود دست پیدا خواهد کرد؟

قانون جوانی جمعیت شکست خورد؟

انصراف خانوارها از فرزندآوری در پی گرانی مسکن

رئیس سازمان برنامه و بودجه:

اختصاص ۳ میلیارد دلار به واردات خودرو به صلاح کشور نیست!

بانک مرکزی بازگنان را وادار به قاچاق می کند

صفحه ۲

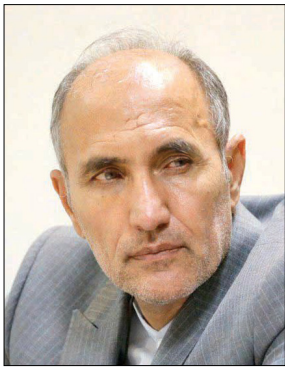
کسری بودجه را نباید با دست کردن در جیب مردم جبران کرد

نماینده اسدآباد گفته‌اگ مالیات ستانی از کسبه‌های جزء و کارمندان و کسانی که حقوق‌های پایین دارند صورت بگیرد این میزان افزایش مالیات قابل قبول نیست و باید در کمسیون تلفیق، چکش کاری شود و نمایندگان هم در صحن علنی مجلس نظر بدهند و ببینیم توجیه آقایان از افزایش این میزان مالیات چیست و بعد اظهار نظر کنیم. روز سه‌شنبه هفته گذشته سیدابراهیم‌ریسی، رییس‌جمهور با حضور در مجلس و دفاع از لایحه بودجه ۱۴۰۳، آن را تقدیم هیات‌ریسه مجلس کرد پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که حدود ۵۰ درصد درآمد مالیاتی دولت در سال آینده نسبت به سال جاری، بیشتر شود.

صفحه ۲

آمارهای دولت با واقعیت کف جامعه کاملاً متفاوت است

جلیل رحیمی جهان آسیادی نماینده تربت جام می‌گوید ما بین مردم زندگی می‌کنیم و چند روز یک بار مایحتاج ضروری و اولیه زندگی را خرید می‌کنیم و آنچه در جامعه می‌بینیم رشد سرسام‌آور و افزایش فاسد گسیخته قیمت‌ها است. همچنین فشار تورمی بیش از حدی که در اجاره و رهن مسکن، خرید کالا، خدمات و مسائل حمل و نقل و موضوعات مختلف روی مردم است را نمی‌توان انکار کرد. بنده آثار نامر اما آفای ریسی گفت تورم منفی شده است که هم این بحث جدیدی برای ما بود و هم اینکه ما به آمار و ارقامی که آقای ریسی دسترسی دارد نداریم و ما بر اساس آمار و ارقامی که در اختیار ما.

وبگاه امروز: WWW.TODAYONLINE.IR

«امروز»، در مورد توسعه کشور با بهره‌گیری از فرصت‌های موجود در مناطق آزاد گزارش می‌دهد

نزدیک شدن به بازار جهانی!

بناگاه راننده خونی با دنیا داشته باشیم

صنعت هوایی در آستانه تعطیلی

صفحه ۱

سرمقاله امروز

مناطق آزاد و روابط بین‌المللی

به‌یادداشت‌شاهمان

مناطق آزاد تجاری نقش مهم و کلیدی در جذب سرمایه‌گذاران خارجی داشته و در توسعه اقتصادی کشور بسیار موثر هستند. در کشورهای مختلف دنیا شاهد این هستیم که به‌بسترسازی برای رشد و توسعه مناطق آزاد تجاری روزافزون بوده و تعداد بسیاری از مناطق آزاد تجاری در کشورهای مختلف دنیا ایجاد شده و به‌بهره‌برداری رسیده‌اند. ارتقاء صادرات، افزایش بهره‌وری‌های ناشی از سرمایه‌گذاری‌های خارجی و به‌بسترسازی برای اشتغال از دیگر دستاوردهای راه‌اندازی مناطق آزاد تجاری است. یکی از اهداف مهم مناطق آزاد بحث جذب سرمایه‌گذار است که معمولاً به‌صورت مشخص‌تر یکی از شاخص‌هایی که برای این-...

ادامه در صفحه ۵

یادداشت امروز

تولیز یون را خاموش کنید!

به‌یادداشت‌شاهمان

پیش از آنکه بودجه ملی را در چاه ویل شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی صدوسیما دفن کنید بهتر است بخشی از آن را برای احیای مقبولیت و مشروعیت رسانه ملی صرف کنید. به‌جای ده‌ها شبکه‌های تلویزیونی داخلی صرفاً به یک یا دو رسانه رسمی حاکمیتی اکتفا کنید. فقط کافی است رسانه ملی با انعکاس صداهای متفاوت امید آفرین باشد. آنگاه خواهید دید پزشکان هم توصیه خواهند کرد تلویزیون ببینید تا روحیه‌تان بهتر شود. چندی قبل یکی از همسالگان مجتمع مسکنی محل-...

ادامه در صفحه ۵

گفت‌وگوی امروز

فریدن آقا بزرگی، کارشناس بازار سرمایه و بورس در گفت و گو با «امروز» پاسخ داد:

چگونه بازار سرمایه به جایگاه واقعی خود دست پیدا خواهد کرد؟

اتفاق‌نخستی می‌شود اما نمایندگان اتاق‌های بازرگانی که تریبون‌های مختلفی در اختیار دارند و کنش‌نشان می‌دهند نیز باید تریبون مربوط به خود را داشته باشند تا بتوانند به نفع بورس و سهامداران و رونق و چشم‌تولید کشور فعالیت کنند.

فریدن آقا بزرگی، کارشناس بازار سرمایه و بورس در پایان گفت و گو با روزنامه اقتصادی امروز عنوان کرد تا زمانی که اصل و اساس و مدیریت بورس همچنان دست دولت باشد و دولت بنا به احوالات مالی خود بر شاخص‌ها رفتار کند و تا زمانی که ذی‌نفعان بازار سرمایه جایگاه واقعی خود را نیابند قطعاً نمی‌توان انتظار داشت بورس در مسیر رشد واقعی قرار بگیرد چرا که ذی‌نفعان دولت باقیمانند.

فریدن آقا بزرگی ادامه داد: ذی‌نفعان بازار باید تریبون و جایگاه قانونی برای دفاع از حقوق خود را درست مثل اتاق بازرگانی که هر از گاهی مصوباتی علیه

فریدن آقا بزرگی، کارشناس بازار سرمایه و بورس در گفت و گو با روزنامه اقتصادی امروز عنوان کرد: یکی از مهمترین چالش‌های بازار سرمایه ایران که متأسفانه شکل بازار سرمایه‌ای مستقل را از این بازار مالی گرفته مدیریت و دخالت‌های مکرر دولت است. علی‌رغم اینکه به گفته عضو ناظر شورای عالی بورس مصوبه نرخ خوراک باطل شده است اما مسأله حائز اهمیت این است که تا زمانی که به صورت اصلی مسأله یعنی عدم دخالت دولت و نهادهای حاکمیتی در بورس حل نشود چالش‌ها به قوت خود باقی است.

فریدن آقا بزرگی ادامه داد: تا زمانی که دولت بورس و بازار سرمایه را به عنوان محلی برای تأمین مالی خود مثل پوشش دادن کسری بودجه و تأمین نیازهای نقدینگی خود بنگرد و به شرکت‌های بورسی برای تحقق خواسته‌های خود دست‌درازی کند قطعاً همه چیز به زیان بورس و شرکت‌های بورسی تمام می‌شود.

کارشناس بازار سرمایه و بورس افزود: آنچه در این موضوع حائز اهمیت است رها کردن بازار و هل دادن بازار به سمت شرایطی است که همه بورس‌های دنیا بدون مدیریت و دخالت دولت تجربه می‌کنند. لذا بورس ایران زمانی به ریل مناسب قرار می‌گیرد و رشدی واقعی خواهد داشت و شرکت‌ها به دلیل چشم‌تولید می‌روند که در میان مدت و بلندمدت شاهد کاهش و قطع دخالت‌های دولت باقیمانند.

فریدن آقا بزرگی ادامه داد: ذی‌نفعان بازار باید تریبون و جایگاه قانونی برای دفاع از حقوق خود را درست مثل اتاق بازرگانی که هر از گاهی مصوباتی علیه

گزارش امروز

«امروز»، در مورد توسعه کشور با بهره‌گیری از فرصت‌های موجود در مناطق آزاد گزارش می‌دهد

نزدیک شدن به بازار جهانی!

زیرساخت‌های لازم برای ایجاد مناطق آزاد

نقش مناطق آزاد تجاری صنعتی در توسعه اقتصادی کشورهای در حال توسعه بر کسی پوشیده نیست. در واقع این نهادهای حقوقی و اقتصادی با ایجاد تسهیلاتی که از طریق وضع قوانین و مقرراتی انعطاف‌پذیرتر از قوانین حاکم بر سرزمین اصلی، محقق می‌شوند در صدد ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران داخلی یا خارجی جهت سرمایه‌گذاری در منطقه و حوزه‌ای که دولت مرکزی خواهان آن است هستند.

با تأسیس این مناطق و اعطاء تسهیلات، دولت در مقام هدایت سرمایه در مسیری که حاکم‌ترین مقررات را برای جامعه داشته باشد بر می‌آید. بدین‌وسیله است که اعطای این تسهیلات نیز با تصویب مقررات و قوانین خاص برای این مناطق عملی می‌شود.

قانونگذار در کشور ما با وجود ضرورت و اهمیت تصویب مقرراتی جامع در حوزه روابط کارگر و کارفرما در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی بنا به دلایلی از این امر خودداری کرده است و آنچه نیز در این رابطه در تاریخ ۱۳۳۲، ۱۶ توسط دولت به تصویب رسیده است در حد دستورالعملی ناقص و نارسا است. از این رو قانون برنامه چهارم توسعه به ناسی‌های مقررات مناطق آزاد توجه نمود و در حکم بند «ل» از تبصره آخر ماده ۳۳، دولت را مکلف به بازنگری و اصلاح قوانین و مقررات این مناطق کرده که این هم تاکنون عملی نشده است.

به گفته‌ی کارشناسان اقتصادی قانونگذار کشورهایی که تا تأسیس و اداره مناطق آزاد تجاری تجارب موفق‌تری دارند مقرراتی کارآمد و مفید در حوزه حقوق کار مناطق آزاد تجاری به تصویب رسانده‌اند. ولی رویکرد قانونگذار ایرانی در تنظیم مقررات حاکم بر روابط کارگر و کارفرما در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی عمدتاً حمایت از منافع کارفرما بوده و در این رابطه از مزایای خارج شده است. کارگران شاغل در این مناطق نیز باید از تفاوت مقررات روابط کار آگاه شوند و بدانند که در فضای متفاوتی اشتغال دارند. فضایی که بنوعی علایق و مقررات حمایتی خاص قانون کار است و به مددلات قانون کار توجیه‌یاب در این فضای متفاوت کارگران فرصت دارند در صورت شناخت توانایی‌های شخصی و مهارتی خود و درآوردن انگیزه برای ارتقا و عرضه این توانایی‌ها، گام‌هایی را در جهت بهبود شرایط شغلی خود و گشایش بیشتر در معیشت خود به جلو بردارند.

بررسی چالش‌های نیروی انسانی در مناطق آزاد

علی‌حسین ریغی، فرید معولن روابط کار و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در گذشته با تأکید بر لزوم اهمیت تنظیم‌گری و اجرای قانون در مناطق آزاد گفته: مقررات اشتغال در مناطق آزاد ۵۱ ماده خلیلی فراتر از قانون کار سرزمینی به نگارش در آمده است که فعلاً این قوانین می‌توانند با اطمینان خاطر به فعالیت اقتصادی برآیند.

بررسی چالش‌های نیروی انسانی در مناطق آزاد در چندین سال پیش می‌تواند در دریافت ارز ترجیحی ۲۸۰۰۰ ریال برای آن‌ها وجود داشته و صدور رای عمومی دیوان و رای ۳۶۶، برخی از موضوعاتی که در این منطقه وجود داشته و قانون سرزمین اصلی راجع داده شد.

و، اظهار داشت: تمام توصیه‌نامه‌های جهانی کار در این منطقه قابلیت اجرایی دارد و در پیشینه‌هایی که به دیدارخانه شورای‌عالی مناطق آزاد داده شد نام‌های موثری در زمینه «اصلاح و بازنگری مقررات اشتغال با هدف تسریع و مرتفع شدن خدغه‌های کارفرمایان جهت ایجاد انگیزه، نگهداری و آموزش کارگران و بهره‌گیری از نیروی اتباع بیگانه در راستای ارائه خدمات شایسته و بر اساس موقعیت جغرافیایی» بر داشته خواهد شد.

معولن روابط کار و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به این که دستورالعمل سازه‌یاب در این خصوص صورت نمی‌گیرد و حتی برخی از تولیدکنندگان به چالش‌های مواجه هستند و آیا مکلف به پاسخگویی در قبال ارز در یافتی خود می‌باشند یا خیر؟ به گزارش روزیلا ۲۳ بررسی‌های بعمل آمده حاکی است که در حال حاضر نظارت چندانی در این خصوص صورت نمی‌گیرد و حتی برخی از تولیدکنندگان با وجود دریافت ارز ۲۸۰۰۰ ریالی برای برخی مولد اولیه خود نسبت به صادرات محصولات ساخته شده بی‌توجهی می‌کنند و میله تفاوت ارزی نیز در قبال کالاهای صادراتی پرداخت نمی‌نمودند. در حالی است که این باره‌یاب‌ها صرفاً باید برای مصارف داخلی مورد استفاده قرار گیرد و یا حتی برخی واحدهای تولیدی بهره‌برمندی از ارز ترجیحی در فرایند تولید محصولات خود بدون هماهنگی و اخذ مجوزهای لازم اقدام به افزایش خودرانه قیمت در بازار می‌نمایند و نظارت

عبدالمکی با تأکید بر اینکه توافقنامه‌ای منطقه آزاد چابهار با افغانستانی امضا کرده اظهار کرد: براساس این توافقنامه افغانستانی‌ها سالانه ۶ میلیون تن بار را از بندر چابهار ترانزیت خواهند کرد و به نوعی منطقه آزاد چابهار به هاب اصلی ترانزیت کالا به افغانستان تبدیل خواهد شد. او با اشاره به اینکه هندی‌ها از سالها پیش به همکاری در بندر چابهار روی آورده و حالا نیز تمایل کرده‌اند که در حوزه‌های غیر بندری منطقه آزاد چابهار هم سرمایه‌گذاری کنند، تصریح کرد: در شرایط کنونی پروژه‌های راه‌اندازی‌های پیشنهاد کرده‌ایم و بر مبنای همین رویکرد به دنبال توسعه همکاری‌های بین‌المللی با پیشرفت مناطق آزاد هستیم.

دبیر شورای عالی مناطق آزاد کشور با بیان اینکه ماهانه هزار کانتینر در بندر چابهار تخلیه یا بارگیری می‌شوند اظهار کرد: براساس این اطلاعات تا شمال جنوب هم اکنون فعال شده است و حمل و نقل ترکیبی از بندر به جاده و از جاده به ریل و فرودگاه وجود دارد و هم‌اکنون به دنبال تکمیل این زیرساخت‌ها هستیم.

او با تأکید بر اینکه مذاکراتی برای اتصال کامل بندر چابهار با ریل انجام داده می‌تصریح کرد البته پروژه اتصال بندر اثرلی به ریل هم دنبال می‌شود و موضوع پروژه اتصال شلمچه به بصره هم در منطقه آزاد اروند پیگیری می‌شود.

عبدالمکی با بیان اینکه مناطق آزاده به عنوان بهره‌بردار کردیم‌ها اجرای آنها را پیگیری می‌کنند اظهار کرد: در شرایط کنونی مقدماتی که باید زیرساخت‌ها باید توسعه پیدا کنند اما این به معنای غیرفعال بودن کردیم‌ها نیست برای نمونه هم اکنون در بندر کاسپین ۱۴ پست اسکله پیش‌بینی شده اما تاکنون ۱۰ پست آن فعال شده و مابقی هم در دستور فاسلاری قرار دارند.

چالش‌های جذب سرمایه در مناطق آزاد

در حال حاضر دولت تلاش کرده سیاست‌های جدیدی را برای توسعه تجارت و جذب کند، از طرف دیگر به دلیل تحریم‌ها و نوسانات ارزی و حتی حذف رانت‌ها محدودیت‌های اجرایی تجارت وضع کرده و همین موضوع منجر شده برخی مقررات از سرزمین اصلی به مناطق آزاد تسری پیدا کنند و همین موضوع به چالش بزرگی برای سرمایه‌گذاران در مناطق آزاد تبدیل شده است.

محدودسازی مبرهن معتقد است که موقعیت ژئوپلیتیک کشورمان منجر شده با کشورهای متعددی در ارتباط باشیم و مابین دو نقطه اوراسیا و خاورمیانه به مرکز و هاب ترانزیت و مبادله کالایی تبدیل شویم و از مزایای کربوری خود بهره‌بریم اما به دلیل عدم هم‌افزایی میان نهادهای و عدم اجرای قانون و مقررات مناطق آزاد و مشکلاتی که از قبل وجود داشته است، او با تأکید بر اینکه برخی مقررات و محدودیت‌ها در مناطق آزاد باید مورد تجاری دست پیدا کرده‌ایم.

محدودسازی مبرهن دیدار اجرایی شورای‌عالی هماهنگی و همکاری‌های فعالین اقتصادی مناطق آزاد با اشاره به اینکه مزایا و معایب‌های قانونی مناطق آزاد که فرصتی برای حضور بازرگانان خارجی است، گفت: در عین حال موقعیت ژئوپلیتیک کشورمان که در این چارچوب با کشورهای متعددی در ارتباط بوده و مابین دو نقطه اوراسیا و خاورمیانه قرار دارد می‌توانیم به مرکز و هاب ترانزیت و مبادله کالایی کشورهای منطقه و سایر نقاط جهان تبدیل شویم و از مزایای کربوری خود بهره‌بریم اما به دلیل عدم هم‌افزایی میان نهادهای و عدم اجرای قانون و مقررات مناطق آزاد و مشکلاتی که از قبل وجود داشته است، او با تأکید بر اینکه برخی مقررات و محدودیت‌ها در مناطق آزاد باید مورد تجاری دست پیدا کرده‌ایم.

بازنگری قرار بگیرد افزود: در زمانی که چنین سامانه‌ها رویکردهایی که شکل گرفته، روی سرمایه‌گذاری‌های مناطق آزاد تاثیر گذاشته است چون به دلیل تبصره واحده ماده ۳۳ قانون برنامه ششم، دبیرخانه و به تبع آن سازمان‌های عامل ذیل مجموعه وزارت اقتصاد درآمده‌اند و از قدرت برای پیگیری امور برخوردار نیستند.

به‌امروز - لیلای زمانی

هدف از ایجاد مناطق آزاد در ایران به مانند سایر مناطق جهان، انتقال تکنولوژی، اشتغال‌آزایی، کسب درآمد ارزی و نیز ایجاد محور برای حمل‌ونقل کالا بوده است، اما از آنجا که هدف دیگر ایجاد این مناطق در ایران، توسعه منطقه‌ای بوده است، بنابراین با فاصله مسأله‌های مکان‌یابی این مناطق خودنمایی می‌کند، از آنجا که مناطق آزاد ایران در اطراف کشور هستند، دسترسی‌های و فن‌آوری‌های پیش‌توری نسبت به حالت محصور بودن این مناطق حاصل می‌شود. اما از طرفی دیگر وجود مناطق آزاد در پیرامون، فراهم کردن تسهیلات، زیربنای حمل‌ونقل و ارتباطات را می‌طلبد، به هر حال مناطق برای آن که جذب سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی کنند، باید از تسهیلات زیربنایی بهره‌مند باشند.

مناطق آزاد چندین نوع همه‌پیش‌بریند انگرش‌های برون‌گرم، مبتنی بر مزیت‌ها و فرصت‌های اقتصادی و با هدف گسترش صادرات شکل گرفتند. تأسیس مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به عنوان یکی از راهکارهای توسعه کشورها با بهره‌گیری از فرصت‌های موجود در نظام اقتصاد جهانی به شمر می‌رود.

مناطق آزاد و ویژه اقتصادی دارای مقررات اقتصادی متفاوتی با دیگر نقاط سرزمین اصلی هستند تا تفاوت‌ها بتواند زمینه جذب سرمایه، رونق تجاری و رشد اقتصادی را فراهم آورد به منظور رشد و توسعه این مناطق، کشورها از مشوق‌های متنوع همچون مشوق‌های قانونی، مالیاتی و مالی بهره‌می‌گیرند.

تقویت تعامل ایران با سازمان‌های بین‌المللی از مناطق آزاد

مناطق آزاد ایران با هدف نزدیک شدن به بازار جهانی راه‌اندازی شدند، اما محدودیت‌های تحریمی و -مانع از تحقق اهداف پیش‌بینی شده بود و حالا دولت با تمرکز بر کربوری شمال و تقویت دو منطقه آزاد چابهار و اثرلی به دنبال ایجاد هاب ترانزیتی کالا است.

حجت‌الله عبدالمکی دبیر شورای عالی مناطق آزاد ضمن تأکید بر اینکه باره‌یاب‌ها اقتصاد همکاری منطقه‌ای شده، گفت: همکاری‌های سنتی جهانی با شکل‌گیری سازمان تجارت جهانی توسط آمریکا شکل گرفت و براساس این الگو چند کشور بازار کشورهای دیگر را تسخیر کردند و حالا کشورهای در حال توسعه با محور از آن الگو به سمت همکاری‌های منطقه‌ای رفتند.

به گفته حجت‌الله عبدالمکی مناطق آزاد به عنوان پیشران همکاری با سازمان‌های بین‌المللی هستند در همین راستا منطقه آزاد اثرلی محور همکاری با کشورهای حوزه دریای خزر، منطقه آزاد فرس محور تعامل با سازمان اوراسیا، چابهار برای توسعه همکاری با کشورهای حوزه قایقوس هند، قشم برای تعامل با کشورهای عضو شانگهای و منطقه آزاد کیش برای تعامل با سازمان بریکس تعیین شده است.

او با بیان اینکه در سال‌های گذشته سازمان‌های منطقه‌ای قوی مانند ا.ک.و، بریکس، شانگهای، ا.ک.و و شکل گرفته است، افزود: در حال حاضر سازمان‌هایی در منطقه آسیا وجود دارد، برای نمونه سازمان بریکس و شانگهای که در دولت سیزدهم ایران به آنها پیوسته در اقتصاد جهانی نقش آفرین هستند یا کشورهای حوزه خزر که سالانه جلسات مشترکی را با نخست‌میران اعضا دارند در مسیر توسعه همکاری‌ها هستند.

عبدالمکی با تأکید بر اینکه مناطق آزاد سرریجه‌های اقتصادی کشور در سطح بین‌الملل هستند، تصریح کرد: در حال حاضر به دنبال فاسلاری مناطق آزاد به عنوان پیشران همکاری با سازمان‌های بین‌المللی هستیم، در همین راستا منطقه آزاد اثرلی محور همکاری با کشورهای حوزه دریای خزر، منطقه آزاد ارس محور تعامل با سازمان اوراسیا، چابهار برای توسعه همکاری با کشورهای حوزه قایقوس هند، قشم برای تعامل با کشورهای عضو شانگهای و منطقه آزاد کیش برای تعامل با سازمان بریکس تعیین شده است.

او با اشاره به اینکه مناطق آزاد ایران در گام نخست با نهادهای عملیاتی و اجرایی سازمان‌های بین‌المللی مرتبط می‌شوند اظهار کرد: برای نمونه منطقه آزاد قشم با پلنفرم اصلی سازمان شانگهای قرارداد امضا کرده و در حال آغاز همکاری‌های است، همچنین محور همکاری با کشورهای حوزه دریای خزر، منطقه آزاد ارس محور تعامل با سازمان اوراسیا، چابهار برای توسعه همکاری با کشورهای حوزه قایقوس هند، قشم برای تعامل با کشورهای عضو شانگهای و منطقه آزاد کیش برای تعامل با سازمان بریکس تعیین شده است.

دبیر شورای عالی مناطق آزاد با بیان اینکه منطقه آزاد چابهار به دلیل اینکه در جوار قایقوس هند قرار دارد مزیت‌های دارد اظهار کرد: با توجه به اینکه منطقه آزاد چابهار از تحریم‌ها معاف است سرمایه‌گذاران کشورهای همسایه به ویژه آسیای که صاحب‌دار هستند برای همکاری در منطقه آزاد چابهار ورود جندی کرده‌اند.